

Ciril Bergles se je rodil leta 1934 na Repčah nedaleč od Ljubljane. Velik del svoje mladosti je preživel na Vrhniki; ljubiteljsko gledališče, ki ga je vodil, je z veliko vnemo uprizarjalo zlasti Cankarjeve tekste. Maturiral je na poljanski gimnaziji in diplomiral na Filozofski fakulteti iz slavistike in anglistike. Na AGRFT je študiral gledališko režijo. Nekaj let je bil pedagog in ravnatelj na raznih ljubljanskih šolah. Zdaj se druží v glavnem samo še s poezijo. To je začel objavljati precej pozno. Doslej je izdal dvanajst pesniških zbirk in štirinajst celostnih prevodov predvsem iz španske in španskoameriške poezije. Pripravil je tudi izbor slovenske zdomske poezije zadnjih štiridesetih let *To drevo na tujem rase*.

CIRIL BERGLES

Izbris laboda

Izbris laboda

Utrujen od poziranja v tej nemi pokrajini
labod za hip vznemiri čas vode.

V okenskem steklu luč razkazuje
svoje barve, po njegovi belini
se samo sprehaja.

Mora nekaj storiti,
da bi si pridobil svet.

Močno razširi krila
in se požene silno visoko ...

A v trenutku, ko že postaja
božanska ptica,
se izgubi v slikarjevih oblakih.

Kamnita favna

Za spoznanje,
da je trpljenje vir užitkov,
moramo plačati z življenjem.

Vsaka noč kleše
svoj monolit sanj.

In vsakdo mora
skozi to skalo.

Ko se zmrači, postaja bog.
Njegove možnosti
so brezmejne.

Zbudi se, nežno ali nasilno,
v čebelnjaku grehov.

Sanje se končajo
še s smrtjo sanjača.

Hiša

*In šli so vsak na svoj dom.
Jezus pa je krenil proti Oljski gori.
Jn 7,53–8,1*

Ko so zagledali hišo,
so se spustili v tek,
da bi se nastanili v njej,
čeprav je bila polna prsti
in je veter pihal skoznjo,
da je izpuhtel njen spomin.

Rešil se je samo tisti,
ki ni z njimi vstopil vanjo
in je hišo motril od daleč.

Mislil je na neko drugo hišo.
Kako bo nekega dne
potrkal na njena vrata
in jih prosil, naj mu pustijo
počivati v njej
do konca njegovih dni.

Seviljska katedrala

(Krištof Kolumb)

Čeprav so me nazadnje dali v sveto olje
in so bili vsi okrog mene hudo resni,
sem pogrešal poslovilni banket. V prostranih
sobah, v katere bi prodirala Božja luč
po majhnih lučeh sveta. Odhajal sem
upognjen, delal sem se, kot da rešujem
neko uganko. V resnici pa sem
razmišljal o besedah, katere bi izrekel
tistim, katerih oči so bile uprte vame.
Zaradi nekega ukaza si nisem mogel
nikoli postaviti hiše na Atlantiku,
a pomirja me to, da ta vedno
spreminja svoje točke. Kot Elija
sem hotel mirno sestiti na ognjeni
voz in se odpeljati proti sreči. A z eno
samo zvito križanko se ne da preslepiti
tega povprečnega sveta. Včeraj so
počistili cerkev, kamor so me potem
položili. Prav je, da na tak način slavijo
mojo intuicijo, toda mornarji mi niso
nikoli zaupali. A rad bi počival v miru
in prejel plačilo za to, kar sem storil.

Sirene

Posedale so tam na visokih čereh.
V svojem luskinastem sijaju.

Ko so videle prihajati ladjo,
se je oglasilo njihovo petje,
kot šepet dežja
in šumenje v krošnjah dreves,
in ga je blagi zefir prinašal
k temnim sencem mož,
kjer se skriva žalost
in se kopičijo daljne dežele
s skrivnostnim sijajem živega srebra ...

Videle so odhajati ladjo:
nihče ni zblaznel
in se vrgel v valove
zaradi njihovega pogleda iz jaspisa,
njihovih lusk iz ognja in koral.

Samo enkrat so opazile moža,
vkljenjenega v verige, lepega junaka,
kako je poskušal strgati verige s svojih prsi,
kako je z jokom in kriki preklinjal
svojo strašno usodo.

Videle so, kako se je ladja oddaljevala,
tuja, brezbrizna, namenjena morda
proti nekemu srečnemu otoku
ali bogatemu pristanišču,
zanesljiva kot usoda,
svobodna kot pozabljenje,
z razvitimi jadri v vetru, polnem soli ...

Odsotne, otožne,
razjedene od nejasnega strahu
so nehale peti, postarale so se,
sčasoma so pozabili nanje,
stoletja so ostale prezrte od vseh,
spremenjene v spečo zgodovino,
s svojimi spomini ...

In nekega navadnega jutra,
v nerodni zmešnjavi bežečih rib,
so se vrgle v globino,
potopile svoj blede sijaj ...

Nič niso hotele, samo pele so, pele ...
Nikoli niso vedele,
da je v njihovi pesmi smrt.

(Tudi one ne.)

Krištof Kolumb odkrije novi svet

Vso noč, vso dolgo noč posluša Krištof Kolumb,
kako letijo mimo ptice. Prihajajo iz neskončnega
brezna, v sunkih, na tisoče ptic, letijo skozi morske
meglice, kot da jih hočejo prestreliti, silen je šum
njihovih kril. Prihajajo iz velikega gnezda, hrupni
ptičji orkester. Kolumb onemi, prebledi, sliši
grmeti življenje, mogočni let ptic Novega Sveta.

